

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 111

Katowice, czwartek 14-go maja 1931 r.

Rok 30

Dzieło rozkrzewiania Wiary.

Dzisiaj więcej niż kiedykolwiek oczy całego świata zwrócone są ku Rzymowi, który był i jest ośrodkiem najwznioślejszej idei przeznaczenia rodzaju ludzkiego. Chrystus jest Dobrym Pasterzem a jego owieczki i baranki znajdują się znajdować się mają po całym świecie; zaś do św. Piotra rzekł P. Jezus: „Paś baranki moje, paś owieczki moje”. O tym rozkazie zawsze pamiętali następcy św. Piotra, lecz pomiędzy nimi szczególnie wielkiem umiłowaniem swych owieczek jaśnieje obecnie nam panujący Pius XI, słusznie zwany „Papieżem misyj”. Dzieła rozkrzewiania Wiary istniejące od roku 1822 przeniosł Pius XI od roku 1922 z Francji do Rzymu, aby je mieć więcej pod ręką, aby ono stało się przez Kongregację Propagandy, której jest podporządkowane, jeszcze więcej misyjnym dziełem pomocniczym.

I tego roku odbyło Papieskie Dzieło rozkrzewiania Wiary w tygodniu po niedzieli Białej w Rzymie w pałacu Propagandy doroczne swe zebranie, na które przybyli prócz prezydenta generalnego P. D. R. W., J. E. ks. arcybiskupa Salotti'ego i Mons. Drago, sekretarza generalnego, członkowie wyższej Rady generalnej i przyjezdni prezesowie krajowi. Ksiądz prałat Zakrzewski, członek wyższej Rady generalnej, zastępował prezesa krajowego Polski, który tego roku na doroczne zebranie pojechać nie mógł.

Na otwarcie tego doniosłego zebrania przybył J. Em. ks. kardynał van Rossum, prefekt Kongregacji Propagandy, witając zebranych, którym przewodniczył J. E. ks. arcybiskup Salotti, sekretarz Propagandy i prezydent generalny P. D. R. W. ks. kardynał wyraził swą radość z powodu, że może przytężyć tutaj zebranych tak od dawniejszego czasu znanych, jakoteż i nowoprzybyłych, cieszy się, że dla sprawy tak doniosłej i świętej jak misje, świat katolicki znowu zebrał pokaźną kwotę, chociaż o mało co mniejszą od roku ubiegłego, czego nie należy jednak przypisać mniejszej gorliwości prezesów krajowych jak raczej ciężkim czasem.

W toku obrad J. E. ks. arcybiskup Salotti wskazał na konieczność pracy organizacyjnej. „Żyjemy w wieku organizacyjnym, więc wielka i święta sprawa misyjna nad zbawieniem dusz nieśmiertelnych nie może się obyć bez dobrej i celowej organizacji. Organizacja dobra nosząca misjom właściwą i wydajną pomoc także nam wszystkim wyjdzie na dobro. Gdy bowiem kraje misyjne posiadają już będą Kościołami autonomicznymi, opromienionymi światłem, pochodzącym z Rzymu, wtenczas będą mogli misjonarze pozostać w swych krajach i utwierdzać wiernych w wierze ich Ojców, zwalczanej przez nieprzyjaciół cywilizacji chrześcijańskiej.

Organizacja jest konieczna, aby

Przed opanowaniem położenia w Hiszpanji.

Madryt. (PAT) Oddziały wojska ochraniają dostawę produktów żywnościowych do stolicy. Również obsadzono wojskiem elektrownię, centralną stację wodociągową i inne instytucje użyteczności publicznej.

Dwie osoby, ranione wczoraj na ulicy przed redakcją dziennika „ABC” zmarły.

Wśród gmachów, które padły ofiarą podpalenia, znajduje się stara siedziba jezuitów, położona w pobliżu Madrytu, składająca się z szeregu wielkich zabudowań.

Aresztowano 5 komunistów, którym opinia publiczna zaznacza, że są głównymi winowajcami zajść, jakie miały miejsce w poniedziałek rano.

Po ulicach kursują samochody ciężarowe, obsadzone przez wojsko.

Madryt. (PAT) Agencja Fabra donosi: Po podłożeniu ognia pod kilka gmachów i dokonaniu innych ekscesów grupy manifestantów rozeszły się. Życie powróciło do normy. Rząd absolutnie opanował sytuację. Władzom prowincjonalnym wydane zostały instrukcje, mające na celu zapobieżenie szerzeniu się niepokoju. Strajk zakończył się w ciągu popołudnia. Dzienniki bez różnicy odcieni politycznych opowiadają się za wsparciem rządu w jego akcji, mającej na celu utrzymanie spokoju i bezpieczeństwa.

Madryt. (PAT) Zamora, przemawiając przez radio, oświadczył, że rząd jest panem sytuacji i że uczyni wszystko, co jest w jego mocy, w celu utrzymania w kraju porządku. Dyrektor służby bezpieczeństwa stwierdził, że dzięki dobremu wywiadowi policji udało się w wielu wypadkach nie dopuścić do podpalenia. Przy gaszeniu pożarów publiczność utrudniała nieraz akcję straży ogniowej, przecinając tury i niszcząc narzędzia strażaków.

Madryt. (PAT) Minister sprawiedliwości w rządzie Primo de Rivera Gafo

Ponte został aresztowany. Policja otrzymała nakazy aresztowania wszystkich ministrów Primo de Riveri i wszystkich członków kierownictwa koła monarchistów.

Madryt. (PAT) Według informacji korespondenta Havasa, życie w mieście po ostatnich wypadkach powróciło do stanu normalnego. Kordony wojska jednakże w dalszym ciągu otaczają klasztory. Ministerstwo finansów donosi, że ostatnie wydarzenia nie spowodowały wycofania wkładów z banków. Giełda w Madrycie otwarta będzie w najbliższy poniedziałek.

Komuniści w Hiszpanji spowodowali napady na kościoły i klasztory.

Rzym. (PAT) Prasa podaje obszernie wiadomości o przebiegu ostatnich wypadków w Hiszpanji, twierdząc, że były one niewątpliwie kierowane przez komintern. Wskazują na to bolszewickie metody wandalistyczne niszczenia kościołów, zabytków sztuki religijnej, do czego jawnie miała zachęcać komunistów hiszpańskich prasa sowieńska.

Sevilla. (PAT) Manifestanci podpalili kościół Jezuitów i wygizdali straż ogiową i gwardię narodową, która usiłowała ich rozproszyć. Następnie manifestanci podpalili dwa klasztory, w dzielnicy Triana kaplicę św. Józefa, jeden z najpiękniejszych zabytków architektonicznych z 18-go wieku i klasztor Buen Suceso.

Madryt. (PAT) W poniedziałek wieczorem komuniści zorganizowali zebranie, podczas którego wkroczyła policja, aresztując 80 komunistów. Pozostali zdążyli zbiec. Posiedzenie Rady minist. zakończyło się o godzinie 12,30 w nocy.

**Dziś
w Radio**

(dnia 13 maja br.)

Godz. 22,00

Transmisja
z teatru
Morskie Oko

3361

Doniesiono do gazet, że w Sewilli, Bilbao doszło do zajść, jednakże spokój tam już został przywrócony. Wypadki madryckie nie wywołały żadnego echa w Barcelonie, gdzie panuje spokój.

Przeciwnik katolickie wystąpienia manifestantów w Hiszpanji.

Kordoba. (PAT) Tłumy, protestujące przeciwko wypadkom w Madrycie, przebiegały ulicami miasta, obrzucając kamieniami lokale redakcyjnych dzienników konserwatywnych i katolickich. Manifestanci dopuścili się szeregu aktów sabotażu w kościołach i seminarjach, a także w pałacu arcybiskupim. Podobnie jak w Madrycie, przez cały dzień wczorajszego strajkowali tu szoferzy.

Zniesienie polskich nabożeństw w Bytomiu.

Bytom. Piękne uroczystości związane z obchodem 700-letniej rocznicy kościoła Najśw. Marji Panny w Bytomiu zakłóciła smutna dla ludności polskiej wiadomość.

Oto ks. Hrabowski proboszcz kościoła N. Marji Panny skasował znowu dwa nabożeństwa polskie, mianowicie jedno nabożeństwo majowe, oraz Mszę ranną, która odbywała się o godz. 6 rano.

Zaznaczyć należy, że uczynić to musiał z własnej inicjatywy, ponieważ Kurja Arcybiskupia we Wrocławiu nie nakazuje wprowadzania zmian w ustalonym tradycją porządku nabożeństw.

Ojcowie miasta, którzy przemawiali do siebie krzesłami.

Berlin. (Pat.) Na posiedzeniu rady miejskiej w Karlsruhe doszło do krwawej bójki między hitlerowcami a komunistami. Obie strony obrzucały się krzesłami i pulpitemi. W chwili, kiedy policja wkroczyła na salę, wewnętrzne urządzenie sali obrad przedstawiało obraz pobojuwiska. Nadburmistrz wraz z przedstawiicielami stronnictw umiarkowanych zmuszony był opuścić salę. Szereg obecnych na sali osób odniósł ciężkie obrażenia.

przyjść z pomocą licznym dziełom misyjnym, komórkom życiodajnym, mającym się rozwinąć w bujne i silne organizmy. Dzieło nasze jest dziełem podniesienia duchowego i moralnego tak dla krajów misyjnych jak też dla nas samych w krajach zachodnich.

Przejmujemy się naukami i dziełami panującego nam Papieża, który posiada wielką duszę i hojne serce i który wobec misyj nie zna granic miłości i hojności.

Ksiądz prałat Drago, sekretarz generalny Rady głównej PDRW., złożył sprawozdanie z działalności roku ubiegłego, a mianowicie, że misje otrzymały wsparcie w wysokości nadesłanych składek czyli 66.777.815 lirów, przesłanych na miejsce przeznaczenia za pomocą czeków, wysłanych przez rozmaite banki.

Misje w Chinach otrzymały znaczniejsze wsparcia nadzwyczajne, aby

naprawić chociaż w części wielkie szkody poniesione skutkiem wojny domowej.

Ksiądz sekretarz generalny przypomina jeszcze, że w myśl encykliki Rerum Ecclesiae Gestarum jest wolą Ojca św., aby po wszystkich parafiach całego świata zakładano P. D. R. W. i zarazem dodaje, że po Europie i Ameryce przychodzi kolej na same kraje misyjne, gdzie rozpoczyna się zaprowadzać Dzieło rozkrzewiania Wiary.

W „Osservatore Romano” z dnia 22 kwietnia r. b. czytamy, że misjom potrzeba potrójnej pomocy modlitwy, ofiar i powołań, o czym Ojciec św. tyle razy wspomina o sławnych swych orzeczeniach misyjnych. To właśnie dać zamierza misjom Pap. Dz. św. Piotra Apostoła a mianowicie przez budowanie w krajach misyjnych seminarjów duchownych i przez wychowywanie w nich i kształcenie młodych a odpowiednich ludzi na

kapłanów, którzy przewodniczyliby w sprawach duszy swym współziomkom, którzy znając ich język, usposobienie i potrzeby najłatwiej przemówić będą mogli do ich serc. Najważniejsze zaś, że ci kapłani będą mogli tworzyć podwaliny organizującego się Kościoła św. w dotychczasowych krajach misyjnych.

Wspomnieć należy, że w Polsce P. D. św. Piotra Ap. powoli zaprowadza się w wszystkich diecezjach i że roku zeszłego wysłano do Rzymu na cele tego dzieła 11.421,99 złotych a roku bieżącego wysłano 28.523,43 złotych. (Centrala misyjna w Polsce tak Pap. Dz. Rozkrzewiania Wiary, jako też P. Dz. św. Piotra Apost. znajduje się w Poznaniu Al. Marcinkowskiego 22, III.).

Ks. K. Bajerowicz,
prezes krajowy PDRW. i P. Dz.
św. Piotra Ap.

TELEGRAMY.

Wyjazd min. Zaleskiego do Genewy.

Warszawa. (Pat.) Wczoraj wyjechał do Genewy na majową sesję Rady Ligi Narodów p. minister spraw zagranicznych August Zaleski w towarzystwie szefa gabinetu Szumlańskiego. Odjeżdżającego p. ministra żegnali na dworcu wice-minister ministerstwa spraw zagran. p. Beck, członkowie korpusu dyplomatycznego z ambasadorami Francji Larochem oraz Stanów Zjednoczonych p. Willsem na czele, wyżsi urzędnicy min. spraw zagranicznych oraz przedstawiciele prasy.

Podobiznę dzieła Kopernika otrzyma Praga.

Praga. (Pat.) Praskie państwowe obserwatorium astronomiczne przygotowuje podobiznę wydania dzieła Kopernika „De Revolutionibus Orbium Coelestium” (O zmianach ciał niebieskich). Rękopis dzieła, którego właścicielem był w roku 1816 Komensky, przebył rozmaite koleje. M. in. zrabowany został przez wojska hiszpańskie, a ostatnio dostał się do biblioteki Nostitz, gdzie został w roku 1840 odkryty. Rękopis obejmuje 212 kartek. Inicjatywa wydania dzieła Kopernika wyszła od międzynarodowej unii astronomicznej.

Pierwszy sejmik Polaków w Brazylii.

Rio de Janeiro. (Pat.) W Kurytybie odbył się pierwszy sejmik centralnego związku Polaków w Brazylii. W sejmiku wzięły udział prawie wszystkie organizacje polskie bez względu na tendencje społeczno-polityczne ze stanów Parany, Santa Katarina i Rio Grande do Sul. Obrady były poświęcone sprawom organizacyjnym, gospodarczym, oświatowym i opiece społecznej i potoczyły się w tonie rzeczowym i w atmosferze wzajemnego szacunku i w zrozumieniu dla idei jedności narodowej. Uchwalono statut związku i szereg poważnych rezolucyj, których wykonanie powierzono nowoutworzonej organizacji centralnej Polaków w Brazylii. Prezesem rady wybrano profesora Szymona Kosobudzkiego. Do zarządu wybrano dra Grabskiego jako prezesa. Uchwalono jednomyślnie wyrazić hołd dla p. Prezydenta Rzeczypospolitej i marszałka Piłsudskiego oraz zadeklarować gotowość obrony granic Polski przed jakimkolwiek zamachem na jej całość.

Ponowne zasądzenie przywódcy hitlerowców.

Berlin. (Pat.) We wtorek zapadł nowy wyrok sądowy przeciwko posłowi hitlerowskiemu Goebelowi za nazwanie w ulotce jednego z profesorów wyższej szkoły technicznej synem pachciarza. Wyznaczona została kara 5 000 marek lub 100 dni więzienia oraz ogłoszenie wyroku w prasie.

W Bielskiem zlokautowano blisko 3000 robotników.

Bielsko. (PAT) Na podstawie ścisłych danych urzędowych stwierdzono, że lokaut, ogłoszony w bielsko-bialskim przemyśle suknienniczym w dniach 1-go i 8-go maja br. obejmuje tylko część a mianowicie 38 zakładów pracy i 2.960 robotników. Chwilowo przerwane ukła-

dy między przemysłowcami a organizacjami robotniczymi będą wznowione prawdopodobnie w piątek, na który to dzień inspektor pracy zamierza zwołać konferencję w tej sprawie. Większość fabryk sukna, wśród których są największe firmy, pracują normalnie.

Jubileuszowa wycieczka polska w Rzymie.

Rzym. (PAT) Wczoraj przybyła tu wycieczka polska, złożona z około 200 osób, pragnących wziąć udział w uczczeniu 40-lecia słynnej encykliki Papieża Leona XIII. Wycieczkę przewodniczył ks. biskup Przeździecki. Dwa dni spędzą pielgrzymi na zwiedzaniu Wiecznego Miasta, w szczególności Watykanu. Dnia 14 maja, połączywszy się z pielgrzymami innych narodowości, Polacy obecni będą na Mszy świętej w Bazylice Laterańskiej, gdzie po nabożeństwie złożą wieniec na grobie Leona XIII. Tego dnia wycieczka polska przyjeżdża będzie przez Ojca Świętego. Na audjencji obecni będą wszyscy przebywający w Rzymie biskupi polscy z kardynałem Hlondem na czele. Ojciec Święty, jak przypuszczają, wygłosi do pielgrzymów polskich przemówienie. Dnia 15 maja odbędzie się w Bazylice św. Piotra uroczysta Msza pontyfikalna, którą według wszelkiego prawdopodobieństwa odprawi Papież Pius XI. Na nabożeństwie tem obecni będą wszyscy pielgrzy-

mi, którzy z całego świata zjadą do Rzymu na uroczystości, związane ze wspomnianą encykliką. Wspólna audjencja tych pielgrzymów odbędzie się bezpośrednio po nabożeństwie na dziedzińcu św. Damazego. Ojciec Święty — jak zapowiadają — wygłosi dłuższą mowę, poświęconą znaczeniu encykliki. Dnia 16 maja odbędzie się Msza święta w polskim kościele św. Stanisława, przy czym pielgrzymi polscy udadzą się po nabożeństwie do grobu błogosławionego Andrzeja Boboły celem złożenia wieńca. Tegoż dnia ambasador Rzeczypospolitej przy Watykanie wyda przyjęcie dla uczestników wycieczki polskiej, która o godz. 23 wyruszy z Rzymu do Asyżu.

Dziś w Radjo

(dnia 14 maja br.)

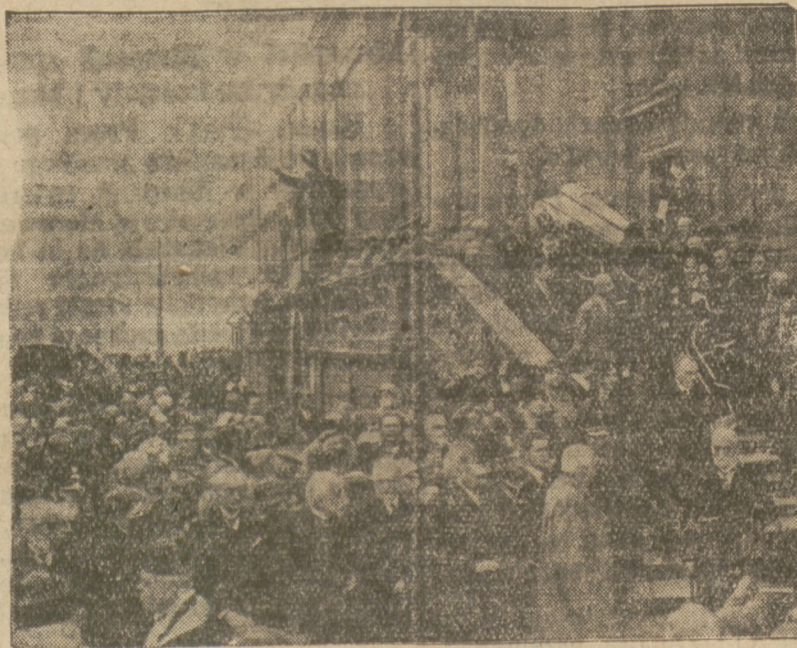
Godz. 19,30

Komedia

„Dzień bez kłamstwa”

3362

Pogrzeb ś. p. Z. Dębickiego.

Dnia 11 b. m. w południe po odprawieniu uroczystych modłów żałobnych w kościele Św. Krzyża odbył się pogrzeb zasłużonego publicysty i tegorocznego laureata nagrody literackiej m. st. Warszawy ś. p. Warszawy ś. p. Zdzisława Dębickiego. Na ilustracji widzimy moment wynoszenia trumny na karawan.

Wystawa obrazów malarzy polskich w Genewie.

Genewa. (Pat.) Wobec licznie zebranej publiczności międzynarodowej i miejscowej odbyło się tu otwarcie wystawy obrazów malarzy polskich. Wystawa mieści się w galerii Moosa i składa się z 108 płócien Boracza, Cybisa Czapskiego, Jeremy, Nachta, Rostrowskiego, Rudzkiej i Waliszewskiego. Już w pierwszym dniu otwarcia nabyto szereg wystawionych obrazów.

Polski projekt zarządzeń na wypadek wojny.

Genewa. (Pat.) Komitet opracowujący tekst umowy o wzmacnieniu środków zapobiegawczych wojnie oraz groźbie wojny, odbył dziś dwa posiedzenia. W dyskusji przy okazji omawiano ewentualne zarządzenia Rady na wypadek groźby wojny, a zwłaszcza w sprawie wycofania wojsk poza linie strefy zdemilitaryzowanej. Rozważano polski projekt tekstu, który ogranicza możliwość tego rodzaju nakazu ze strony Rady przez obowiązek respektowania fortifikacji kraju, naturalnej linii obrony jak np. rzek i wzgórz, głównych linii komunikacyjnych oraz centrów aprowizacyjnych. Intencje zawarte w tej propozycji są naogół uważane za słuszne przez większość komisji.

Walka między Briandem a Doumerem

Paryż. (Pat.) Grupa unii republikańskiej w senacie, licząca 72 członków postanowiła pozostawić swym członkom całkowitą swobodę w głosowaniu przy jutrzejszym wyborze prezydenta republiki francuskiej, jednakże Millerand oświadczył, że w interesie grupy leży utworzenie odrazu w pierwszym głosowaniu zwartego bloku dokoła kandydatury Doumera. Podkreślają, że większość grupy nastrojona jest nader przychylnie w stosunku do tej kandydatury. Grupa republikańców lewicowych Izby pozostawiła również swoim członkom całkowitą swobodę. Takie same stanowisko zajmuje zjednoczenie radykalno-demokratyczne senatu, liczące 32 członków. Jak przypuszczają, połowa członków głosować będzie za Briandem, reszta zaś za Doumerem.

Radio poda audjencję w Watykanie.

Citta del Vaticano. (Pat.) 15 maja o godz. 17 według czasu środkowo-europejskiego, radiostacja watykańska nadać będzie na fali 19,84 przebieg audjencji, jakiej papież udzieli pielgrzymom całego świata celem uczczenia 40-lecia encykliki „Rerum Novarum”. Wszystkie radiostacje upoważnione są do retransmisji.

Popieraj przemysł rodzimy a dasz pracę bezrobotnym.

Fernando

(Powieść.)

23) (Ciąg dalszy.)

Te słowa jak zatruta strzała wnikły w serce Alonza.

— Idźcie precz nieznośne dzieci — zawołał — i nie nudźcie mnie dłużej waszym paplaniem.

Zerwał się i zapuścił w ciemną aleję, po której długo błądził w najwyższym rozdrażnieniu. Brzmiały mu ciągle w uszach te wyrazy: „Wart śmierci kto śmierć zadaje.” Oh! powtarzał sobie, jakże bolesne jest usłyszeć wydany na siebie wyrok przez własne dzieci, chociaż nie świadome zbrodni?

W kilka dni potem zajął swój nowy pałac w Madrycie. Wykwintne towarzystwo przybyło pochlebnie wynurzyć powinszowanie. Sala przyjęcia jaśniała przepychem, najświetniejszych malarzy obrazy okrywały ściany. Alonzo w stroju granda Hiszpanji, z przyzwolitą powagą przyjmował życzenia zgromadzonych. Nagle zbłądł, zwróciwszy przypadkiem oczy na jeden z obrazów, przedstawiający „Rzeź” Niewiniątek w Betleem, a okropny wyraz twarzy jed-

nego z zabijających przypawił go o drżenie. Szybko odwrócił głowę szepcząc:

— I ja także zamordowałem niewiniątko.

Uciekając od oskarżającego malowidła, wzrok jego padł na inny obraz wyobrażający: Ścięcie św. Jana Baptysty. Alonzo znów nie mógł bez drżenia patrzeć na krwawą głowę, leżącą na półmisku.

— Oto, na co zasłużyłem — mówił sobie — a jeżeli moja zbrodnia odkryta zostanie, ja także będę ściętym.

Zauważył, że jego wzruszenie uderzyło zebranych, zdawało mu się, że zwrócone na niego oczy, czytały w głębiach jego duszy straszną tajemnicę. Z drżącą ręką upuścił kapelusz bogatym piórem ozdobiony, kolana ugiął się pod nim i musiano go wyprowadzić do pobocznego pokoju i złożyć na sofie. Na jego prośby zostawiono go samego, zona tylko odstąpić go nie chciała.

— Na Boga, co ci jest? — pytała przeleknięta.

— Każ zdjąć obrazy, wiszące na wielkiej sali, znieść ich widoku nie mogę.

— Oglądałeś je przecież z tysiąc razy najmniej, wychwalałeś zawsze jako arcydzieła!

— Dawniej to co innego i odkąd ich

właścicielem zostałem, mieć ich nie chcę w moim salonie. Przerażają mnie... To dziecię zamordowane, ta głowa zakrwawiona... Nie, noga moja nie postanie, póki te obrazy usunięte nie będą.

Hrabina zadrżała na te słowa, pierwszy raz w jej życiu, powstało podejrzenie strasznego jakiegoś występkę.

Doktorzy poradzili Alonzowi świeże wiejskie powietrze, wyjechał więc natychmiast do jednego ze swoich zamków. Przybywszy, zastał zgromadzonych na dziedzińcu wszystkich domowników i okolicznych mieszkańców; witalo go muzyką i przeciągłymi wiewaniami. Lecz te objawy radości wydały mu się nieszczerze, zdawało mu się, że dostrzeżę smutek pod maską śmiechu. Nazajutrz skromnym otulony płaszczem, wybrał się na przechadzkę na wieś, pragnąc usłyszeć, co też o nim mówiono, spotkał wieśniaczkę, czarno ubraną, zaczął ją i zaczął rozmowę, a widząc, że go nie znała, spytał:

— Po kim że to nosisz żalobę, straciłaś męża, czy dziecko?

— Ach — rzekła kobieta z westchnieniem — straciłam kogoś, którego nie mniej od moich dzieci kochałam — naszego młodego hrabiego Fernanda.

— I po nim to przywdziałas żalobę?

— Tak, panie, cała okolica ją przywdziała, bo śmierć młodego pana, wielkiem jest nieszczęściem dla nas i dla waszych dzieci.

— Sądziacie więc, że terazniejszy wasz pan, mniej dobry dla was się okaże niż jego siostrzeniec.

— Hm!... jest to pytanie, którego ze strachem sobie zadajemy. A wnosząc z tego, cośmy o chorobie i śmierci młodego hrabiego słyszeli, nie wróżymy sobie nic dobrego. Opuścić tak własną krew, biedną dziecinę! Wszakże nikogo — rodziny przy nim nie było... ach to okrutnie; to nie ludzko!

Zamilkła na chwilę a otarłszy oczy dodała:

— Bo widzisz pan, my tu wszyscy mamy to przekonanie, że gdyby dziecko w lepsze powierzono ręce, dotychczas byłoby najzdrowsze.

Te wyrazy jak ostrze sztyletu raniły Alonza. Szybko oddalił się od wieśniaczki. Tak więc wszystko co widział, słyszał, powiększało wyrzuty jego sumienia, i co raz bardziej dręczyło. Nadto upatrywał wszędzie dotkliwie zastosowania i przytyki, o których nie myślał mówiący — w każdym słowie dostrzegał złośliwy pocisk wymierzony przeciw sobie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Czwartek

14

maja

Wniebowstąpienie
Pana Jezusa.

Św. Bonifacego, mę-
czennika.

Św. Poncjusza, mę-
czennika.

Św. Wiktora i św.
Korony.

Św. Paschalisa, p.

Kalendarz słowiański: Dobiesław.

Jutro, piątek 15 maja Św. Zofii mę-
czenniczki; św. Izidora, męczen.; św.
Simplicjusza, biskupa i męczennika; św.
Dymny, dziewicy i męczenniczki.

Pojutrze, sobota, 16 maja: Św. Jana
Nepomucena; św. Peregryna, biskupa
oraz św. Possydjusza, biskupa.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 4.07; o godz. 19.46.
Księżyc o godz. 2.58; o godz. 16.22.

*

Św. Bonifacego, męczennika, który
pod Tarsus w Cylicji poniósł śmierć mę-
czeńską pod cesarzami Dyoklejanem i
Maksymjanem. Ciało jego przeniesiono
później do Rzymu i pochowano przy Via
Latina.

Św. Poncjusza, męczennika, przez
którego apostołską gorliwość dwóch Ce-
zarów Filipów, ojciec i syn, nawróciło
się do wiary Chrystusowej. On sam zaś
zdobył sobie palmę męczeństwa pod ce-
sarzami Walerjanem i Gallienusem.

Św. Wiktora i św. Korony. Żyli pod
cesarzem Antoninem. Wiktor wysta-
wiony został przez sędziego Sebastjana
na najrozmaitsze i najokropniejsze mę-
czarnie. Korona, małżonka żołnierza,
powinszowała mu jego stałości i ujrzała
wkrótce spadające z nieba dwie korony,
jedną dla Wiktora a drugą dla niej sa-
mej. Gdy to widzenie opowiedziała gło-
śnie obecnym, została na rozkaz sędziego
między dwa drzewa napięta i rozdarta;
poczem i Wiktora stracono.

Św. Paschalisa, papieża, który ze-
brał wiele ciał św. męczenników z kata-
komb i złożył je z wielką czcią w róż-
nych kościołach.

—:—

Wniebowstąpienie Pana Jezusa

jest zamknięciem i koroną tajemnic na-
szego Odkupienia, widomym znakiem
największego wywyższenia Boga-
Człowieka, który, gdy okazał się jako
Pan wszelkiego stworzenia na ziemi, w
morzu i piekłach — wstąpił do nieba!

Nauka o Wniebowstąpieniu Jezusa
Chrystusa jest dogmatem Kościoła kato-
lickiego.

Wniebowstąpienie Zbawiciela nastą-
piło na Górze Oliwnej, gdzie rozpoczęła
się Jego krwawa męka, w obliczu mia-
sta Jeruzalem, z najwyższego wierzchoł-
ka wymienionej góry, według tradycji o
godzinie 12 w południe. Świadcami
Wniebowstąpienia Pana Jezusa byli A-
postołowie.

Św. Zofia.

(15 maja).

„Zofia“ znaczy tyle co „mądrość“.
„Początek mądrości jest bojaźń Pań-
ska“ mówi Duch święty. Tej prawdzi-
wej mądrości nauczyła się Zofia św. w
pierwszej młodości od swych chrześci-
jańskich rodziców, którzy jej dali bar-
dzo dobre wychowanie. Wzgardziła
wszelkimi uciechami świata i ślubowa-
ła Panu Jezusowi panięńską czystość
zachować aż do śmierci. Przed sądem
ani prośby ani groźby nie pomogły, śla-
ba panięńka została mocną i wierną, i z
radością poddała głowę swoją pod topór
kata około roku 240.

Na jaki grzech św. Zofia nie zezwoli-
ła? Czy i ty nie chcesz uczynić podob-
nego ślubu? Ojciec — matko! wycho-
wuj i ty twe dziatki w pobożności i bo-
jaźni Bożej.

— Użytkowanie gruntów w Polsce.
Według ostatnich danych Głównego Ur-
zędu Statystycznego użytkowanie
gruntów w Polsce przedstawia się na-
stępująco: na rolę wypada 18 milionów
449 tysięcy ha, na łąki 3.890.000 ha, na
pastwiska — 2.713.000 ha, na lasy —
8.358.000 ha, na sady 536.000 ha, na nie-

Płyta pamiątkowa ku czci poległych powstańców powiatu bytomskiego.

ODEZWA!

Powstańcy uchodźcy pow. bytom-
skiego w Królewskiej Hucie postanowili
ufundować płytę pamiątkową ku czci
poległych powstańców uchodźczego po-
wiatu bytomskiego a w szczególności z
miasta Bytom - Rozbark, gmin: Bo-
brek, Karb, Miechowice, Miejska Dąbro-
wa, Rokietnica i Szombierki. Na płycie
tej umieści się nazwiska i imiona 77 po-
ległych powstańców wedle następujące-
go spisu:

Bytom - Rozbark: Dej Jan, Gołasz
Jan, Hartwig Jerzy, Kozik Piotr, Kozik
Leopold, Ludyga Jan, Pańczyk Teodor,
Wandzik Józef, Wodarczyk Jan.

Bobrek: Bendkowski Franciszek,
Goły Adolf, Gwóźdź Paweł, Labisz A-
dolf, Macioszek Karol, Niewiadomski
Piotr, Niewiadomski Marcin, Pajak
Wincenty, Pasoń Alojzy, Pikos Józef,
Staszak Stefan, Stalmach Ambroży,
Szeńczak Tomasz, Trzęsimech Florian.

Miejska Dąbrowa: Bodora Edmund,
Drzygła Edmund, Dworaczek Paweł,
Fiskal Jan, Jaskiewicz Mikołaj, Jendro-
sek Jan, Kokoszka Tomasz, Kazuch Pa-
weł, Konopczyk Augustyn, Lorek Jan,
Michalik Wojciech, Młodzik Jan, Pogó-
rzałek Stanisław, Pogorzałek Konrad,
Piontek Henryk, Świerc Alojzy, Skupin
Wilhelm, Sznella Jerzy, Sroka Maciej.

Karb: Deptała Alojzy, Knop Wincen-
ty, Kandzia Bernard, Stroka Brunon, To-
masz Wiktor.

Miechowice: Koszyk Paweł, Micha-
lok Franciszek, Przelątkowski Adam,
Paździor Herman, Wołny Alwin.

użytki 3.866.000 ha. Największy pro-
cent gruntów ornych posiada woje-
wództwo tarnopolskie, gdyż 66.6 proc.
ogólnej powierzchni; najmniejszy woje-
wództwo poleskie, gdyż zaledwie 22.5
proc. Najwyższy odsetek łąk, a miano-
wicie 19.2 proc. przypada na wojewódz-
two poleskie, najwyższy odsetek past-
wisk — 11.9 proc. posiada województwo
stanisławowskie. Sądów zaś i ogrodów
województwo tarnopolskie w wysoko-
ści 2.8 proc. Lasy stanowią najwyższy
odsetek powierzchni w województwie
stanisławowskim, gdyż 34.2 proc., na-
stępnie w śląskim 32.1 proc. Z posz-
czególnych województw największy od-
setek nieużytków ma województwo po-
leskie 19.1 proc., następnie wojewódz-
two wileńskie 15.6 proc. i Wołyń 11.8
procent.

— **Jednolity tekst ustawy o zaopat-**
trzeniu emerytalnem funkcjonariuszów
państwowych. W „Dzienniku Ustaw“
nr. 42 z dnia 2 bm. ogłoszone zostało roz-
porządzenie ministra skarbu, zawierające
jednolity tekst ustawy z dnia 11 gru-
dnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytal-
nem funkcjonariuszów państwowych i
zawodowych wojskowych. W tekście
tym uwzględnione już są poprawki, u-
chwalone przez ciała ustawodawcze u-
stawą z dnia 18 marca br.

— **Nowa taryfa celna.** Opracowy-
wany w sejmowej komisji projekt nowej
taryfy celnej został już wykonany i
rozesłany przez rząd organizacjom go-
spodarczym do zaopiniowania. Taryfa
posiada narazie stawki maksymalne, be-
dzie posiadała 19 działów podzielonych
na 90 grup, liczących około 1300 pozy-
cji i około 3000 punktów. Łączna ilość
stawek nowej taryfy celnej wynosi
5.200, podczas gdy dotychczasowa tary-
fa posiada ich 1742. Nowa taryfa jest
więc bardziej zróżniczkowana od do-
tychczasowej a pozatem jest protekcyj-
nistyczna. Wzrosnąć mają wszystkie
niemal stawki, między innymi na zboże.
Nowa taryfa w niewielu miejscach prze-
widuje obniżkę stawek, między innymi
na melony, świeże figi, cytryny itd. Na-
tomiał wszystkie produkty rolne, jak
np. masło, na które cło podniesiono czter-
okrotnie, zostały silnie obciążone.

— **Zaległe podatki komunalne.** Mini-
sterstwo skarbu poleciło, aby od wpłat,
uskućnianych od dnia 24 listopada r.
1930 na poczet nieodroczonej i niero-
złożonej na raty zaległości w podat-
kach bezpośrednich i opłatach stem-
powych, pobierane kary za zwłokę w

Rokietnica: Grabowy Alojzy, Her-
dzina Wiktor, Ludynia Adolf, Modla Eu-
geniusz, Próba Paweł, Szafarczyk An-
toni.

Szombierki: Biegański Aleksy, Bo-
gacki Aleksy, Gryzik Jan, Gibel Franci-
szek, Gremłowski Robert, Haaze Ignacy,
Kokoszka Wincenty, Kokoszka Wiktor,
Kuś Józef, Kalański Szczepan, Macio-
szek Maks, Maleska Jan, Oczko Józef,
Palenga Paweł, Polaczek Paweł, Sze-
lsinger Jan, Stanoszek Stefan, Swoboda
Augustyn, Szier Emil, Śliwka Alojzy.

Ponieważ komitet nie posiada kom-
pletnego spisu poległych powstańców
poszczególnych gmin, przeto zwracamy
się do P. T. obywatelstwa, by zechciało
nam przysłać z pomocą do zrealizowania
tego pamiętnego dzieła przez udzielenie
nam informacji, czy nazwiska i imiona
poległych są zgodne; czy któreś nazwi-
sko umieszczono niewłaściwie, lub czy
też kogoś z poległych pominięto. Infor-
macje prosimy kierować do sekretarza
p. Piotra Szeligi w Król. Hucie, ul. Jul.
Ligonia nr. 10 i to do dnia 25. maja 1931 r.
Dzięki życzliwości Wiel. ks. prałata Pu-
chera, płyta ta zostanie umieszczona na
Rajskim Placu przy klasztorze N. M. P.
w Wielkich Piekarach i odsłonięcie na-
stąpi z końcem czerwca br.

Ewentl. datki na powyższy cel mo-
żna przesyłać do Banku Ludowego w
Królewskiej Hucie (P. K. O. Nr. 301.307)
na konto „Płyta pamiątkowa bytomia-
ków“.

**Komitet ufundowania płyty pamiątkowej
bytomiaków.**

Szeliga, sekr. Kremzer, zast. prez.

wysokości 1½ proc. miesięcznie. Ponie-
waż przepisy te stosuje się do samo-
istnych danin komunalnych, minister-
stwo spraw wewnętrznych uważa za
wskazane, aby związki komunalne obni-
żyły stawkę kar za zwłokę z 2 proc. na
1½ proc., tj. do tej normy, do jakiej ob-
niżyło ją min. skarbu.

Województwo śląskie.

* **Wyjazd Wojewody dr. Grażyńskie-**
go. Wojewoda śląski dr. Michał Grażyń-
ski wyjeżdża na 5 tygodni do Szwajcarii
i Francji. W czasie swego pobytu, jak
się dowiadujemy, p. wojewoda ma odbyć
konferencje w sprawach śląskich w Ber-
nie i Paryżu, oraz wygłosić odczyt „Z
cyklu odczytów śląskich“ w Paryżu.

* **W sprawie zgłoszeń do Seminarjum**
Duchownego. Maturzyści, którzy za-
mierzają zgłosić się o przyjęcie do Se-
minarium Duchownego, winni wnieść
podanie do Rektoratu Śląskiego Semina-
rium Duchownego w Krakowie, Aleja
Mickiewicza 3 oraz załączyć następują-
ce dokumenty: 1. świadectwo chrztu, 2.
świadectwo bierzmowania, 3. dojrzało-
ści lub przynajmniej odpowiednie tym-
czasowe poświadczanie dyrekcji gim-
nazjum, 4. świadectwo moralności od
ks. proboszcza, 5. świadectwo moralno-
ści od ks. katechety, 6. świadectwo le-
karskie, 7. życiorys własny. Świadectwa
ad 4., 5. i 6. powinny się znajdować w
kopercie zamkniętej i zaopatrzonej w
pieczęć urzędową. Podania należy
wnieść **najpóźniej do 1 lipca.** Termin te-
go należy bezwarunkowo przestrzegać,
zgłaszający się później narażają się na
nieuwzględnienie wniosku.

* **Pielgrzymka do Padwy i Lourdes.**
Przypominamy, że 15 maja br. kończy
się termin zgłoszeń na pielgrzymkę do
Padwy i Lourdes, organizowanej przez
Ligę Katolicką w Katowicach. Ze wzglę-
du na ograniczoną liczbę uczestników
termin zgłoszeń **nie będzie przedłużony.**
Obecnie jest jeszcze kilka miejsc wol-
nych w klasie drugiej i w klasie trzeciej.
Pielgrzymka wyruszy z kraju 3 lipca i
zwiedzi: Wenecję, Padwę, Mediolan,
Genewę, Niceę, Lourdes, Paryż i Lisieux.
Do szeregu atrakcyj tej pielgrzymki na-
leży zwiedzenie wielkiej międzynarodo-
wej Wystawy Sztuki Religijnej w Pa-
dwy, jako też imponującej rozmiarami
międzynarodowej wystawy kolonialnej
w Paryżu. Koszta trzytygodniowej po-
dróży wraz z utrzymaniem i hotelami
wynoszą w klasie II — 1300 zł., w klasie
III. — 950 zł. Dla młodzieży gimnazjal-

Przy cierpieniach nerek, chorobach mocz-
owych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka
kręgosłupa, naturalna woda gorzka „Franciszka -
Józef“ łagodzi i usilwa szybko gwałtowne bo-
leści przy wypróżnianiu. Zadać w apt. 12399

nej zniżki. Zgłoszenia przyjmuje: Liga
Katolicka w Katowicach, ul. Marsz. Pił-
sudskiego 58. O paszporty i wizy stara
się komitet pielgrzymkowy.

* **Zakaz sprzedaży napojów alko-**
howych w okresie poboru wojskowego.
Władze policyjne przypominają, że w
związku z poborem wojskowym w myśl
art. 2 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. obo-
wiązuje na obszarze województwa ślą-
skiego w miejscowościach, w których
zarządzono pobór wojskowy zakaz
sprzedaży i podawania napojów alko-
howych, zawierających więcej niż 2.5
proc. alkoholu. Zakazane jest również
podawanie specjalnego piwa wysoko-
procentowego, tj. zawierającego ponad
2.5 proc. alkoholu. Zakaz ten obejmuje
czas od godziny 22 w dniu poprzedzają-
cym urzędowanie komisji do godziny 15
dnia, w którym komisja poborowa od-
bywa swe czynności. Winni przekro-
czenia zakazu będą karani grzywną do
200 zł., lub aresztem do 1 miesiąca.

* **Tydzień Śląska.** W czasie od 24 do
31 maja wzorem lat ubiegłych Polski ko-
mitet opieki nad dzieckiem, organizuje
na terenie całej Rzeczypospolitej „Ty-
dzień Śląska“. W najbliższym czasie
utworzony zostanie specjalny komitet
śląski, który zajmie się zorganizowaniem
analogicznego „Tygodnia“ na terenie
śląskim.

* **W sprawie przedłużenia terminu**
rejestracji inwalidów wojennych. Zarząd
główny Związku Inwalidów Wojennych
Rzeczypospolitej Polskiej czyni obecnie
starania u czynników miarodajnych o
przedłużenie terminu rejestracji inwa-
lidów wojennych, który upłynął z dniem
31 grudnia ub. roku. Związek motywu-
je swe żądania tem, że wielu inwa-
lidów nie zdołało z różnych przyczyn za-
rejestrować się w przepisany terminie
i w związku z tem nie uzyskało prawa
do zaopatrzenia ze skarbu państwa.

* **Zjazd śpiewaków okręgu katowic-**
kiego w Siemianowicach. W niedzielę,
dnia 17. bm. odbędzie się w Siemianowi-
cach (Pszczelnik) wielki zjazd śpiewa-
ków okręgu katowickiego, w którym
weźmie udział przeszło 1500 śpiewaków
śląskich. Zjazd budzi wielkie zaintere-
sowanie ze względu na udział tych chó-
rów, które w ubiegłym roku na ogólnym
zjeździe zdobyły nagrody wojewódzka i
miasta Katowic, tj. „Ogniwo“ z Katowic
i chór męski im. Chopina z Siemianowic.
Z innych doskonałych zespołów biorą u-
dział „Chór Kolejowy“ z Katowic, chór
im. Damrota z Katowic i inne, ogółem
23 chóry. Popisy masowe w sile 500
(chóry męskie) do 1000 (chóry miesza-
ne) śpiewaków prowadzić będzie prezes
Związku i dyrygent związkowy p. Stoiń-
ski. Wykonane zostaną co najprzedsniej-
sze utwory kompozytorów polskich i
słowiańskich.

* **Program zjazdu hodowców gołębi**
pocztowych. W dniu 17 maja 1931 r. od-
będzie się w Katowicach zjazd delega-
tów i hodowców gołębi pocztowych
Górnego Śląska. O godz. 7.30 zbiórka
przed teatrem (rynek) w Katowicach. O
godz. 7.45 odmarsz do katedry św. Pio-
tra i Pawła na Mszę św. O godz. 9.20
zdanie raportu przez prezesa Związku p.
porucznika Bogdańskiego. O godz. 9.30
masowy wlot gołębi pocztowych na
rynku. O godz. 9.35 odmarsz do Zależa.
O godz. 10 otwarcie zjazdu.

Plany nowego rurociągu.

Katowice. Magistrat katowicki domaga się, że państwowe zakłady wodociągowe na Górnym Śląsku zamierzają przystąpić do budowy rurociągu na terenie miasta Katowic. Linia wodociągowa prowadzić ma od Małej Dąbrówki do Królewskiej Huty przez ul. Leopolda, Katowicką, drogą między hałdami kopalni „Ferdynand”, Zamkową i Król. Hucką. Plany te i odpisy techniczne wyłożone są do publicznego wglądu na przeciąg 14 dni od 13 do 26 maja br. w ratuszu przy ul. Pocztowej, pokój 56. Ewentualne zarzuty wnieść można do dnia 26. bm.

Sensacyjne aresztowanie oszusta.

Katowice. W swoim czasie aresztowano w Katowicach inżyniera barona Oskara Kaley de Simona, podającego się za syna b. premiera austriacko-węgierskiego. Simon miał zamiar w swoim czasie wstąpić w związku małżeńskie z córką znanego magnata śląskiego. Ponieważ zachowanie się jego wydawało się podejrzane, aresztowano go. Śledztwo wykazało, że jest on synem przekupki wiedeńskiej i nazywa się Józef Simoner. Poszukiwany był on przez sądy za różne oszustwa i Simoner grasował po całej Europie i był nawet u prezydenta Hindenburga, który proponował mu nawet wybitne stanowisko. Obecnie po aresztowaniu, w czasie badań, okazało się, że poczytalność jego nieco szwankuje, wobec czego odesłano go do zakładu dla umysłowo-chorych w Rybniku.

Samobójstwo.

Katowice. Onegdaj pozbawiła się życia w swym mieszkaniu przy ul. Kościuszki przez powieszenie Janetta Glücksmannowa, lat 66. G. chorowała od kilku lat na bóle głowy, co niewątpliwie było przyczyną samobójstwa.

Charnas wnosi odwołanie.

Katowice. Zasadzony przez sąd okręgowy w Katowicach za sprzeniewierzenie na 3 lata i trzy miesiące więzienia defraudant Charnas, wniósł pisemnie odwołanie od wyroku. Ciekawem i zarazem charakterystycznym jest to, iż Charnas, który udawał na rozprawie warjata, wniósł odwołanie własnoręcznie napisane. Potwierdza to zdanie rzeczoznawców - lekarzy, iż Charnas jest symulantem.

Kradzież kolejowa.

Janów w Katowickim. W ostatnich dniach skradziono z zaplombowanego wagonu towarowego w pobliżu Janowa beczkę wina, dwie skrzynie mydła marki „Młotek” i skrzynię proszku do prania. Ostrzegą się przed kupnem skradzionych rzeczy.

Z parafii.

Kończyce w Katowickim. Nasza wieś leży przy granicy niemieckiej, tuż po stronie niemieckiej jest miasto Zabrze. Liczy przeszło 6 tysięcy mieszkańców, przeważnie robotników kopalnianych. Mały kościółek nieduży, lecz na razie nam jeszcze wystarczy. Staraniem naszego Wiel. proboszcza ks. Dołężycha i dzięki ofiarności parafian zakupiono nowe organy, które się obecnie zestawia i na święto Bożego Ciała (4-go czerwca) będą poświęcone. W następną niedzielę 7 czerwca przypada w naszej parafii doroczny odpust. Brak nam jeszcze wielkiego dzwona, lecz w obecnych trudnych czasach nie jest tak łatwo różnych jeszcze braków usunąć. Jest też w naszym kościele szafka, w której są wystawione różne religijne książki i broszury, które parafianie mogą kupować po niskich cenach.

Z Król. Huty

Ku uwadze właścicieli domów.

Król. Huta. Na wielu domach dachy pokryte dachówką i łupkiem, jakoteż konsole i sztukaterie przy fasadach są uszkodzone. Opadające części muru, dachu lub ścian są stałym niebezpieczeństwem dla przechodniów. Aby zapobiec nieszczęściom, właściciele domów obowiązani są na mocy rozporządzenia policji budowlanej polecić rzeczoznawcom zbadanie uszkodzonych części dachów i fasad i w razie potrzeby kazać je naprawić. W razie nieszczęścia zostanie właściciel pociągnięty do odpowiedzialności karnej a uszkodzenia zostaną naprawione przez urząd policyjny.

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

W Wieszowie istnieje szkoła dla dzieci polskich a w ciągu lata ukończona ma być budowa Domu Związkowego. Z tego powodu gazety niemieckie podnoszą alarm i podjudzają swoich czytelników przeciwko Polakom.

Do mieszkania właściciela domu Stephana w Mlechowicach wtargnęło dwóch zamaskowanych bandytów, którzy z rewolwerami w ręku starali się wymusić od St. pieniądze. St. chwycił za nóż i rzucił się na bandytów, którzy zbiegli nic nie wskórawszy.

Urzędnik pocztowy Paweł Misior zrabował z urzędów pocztowych w Bobrku i Szombierkach kwotę 27.490 marek i następnie zbiegł do Katowic, lecz został wydany Niemcom przez władze polskie. W tych dniach M. odpowiadał przed sądem ławniczym w Bytomiu. Jako współoskarżony odpowiadał również kupiec Karol Lissy z Katowic, któremu oskarżony wręczył 1000 marek. Sąd skazał Misiora na rok i 6 miesięcy więzienia, zaś L. na 9 miesięcy więzienia.

Z Zaborskiego.

Przed kilkunastu dniami napadnięta została pomocnicza biurowa Tschapke z Zaborza i obrabowana z kwoty 1600 marek. Policja wszczęła śledztwo i wykryła sprawców, którymi są robotnicy Wilhelm Kose i Henryk Dziedzic. Osadzono ich w więzieniu w Zabrze.

W ubiegły czwartek inwalida Filipczyk z Zabrza w nieobecności żony oblał spirytusem pierzyny i rzeczy, które następnie podpalił. Następnie zamknął się w pokoju sąsiednim i powiesił się. Powodem szalonego czynu miały być ciągłe kłótnie z żoną.

Za fałszowanie srebrnych dwumarkówek odpowiadali przed sądem monter Hugon Schönfelder i mechanik Karol Irmer, obaj z Zabrza. Oskarżeni puszczali w obieg fałszyfikaty w Zabrze, Gliwicach i Bytomiu. Sąd skazał Irmera na trzy, zaś Schönfeldera na dwa lata więzienia.

Z Gliwickiego.

W czerwcu br. odbędzie się poświęcenie nowo wybudowanego kościoła w Żernikach pod Gliwicami pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Żerniki należą dotychczas do parafii św. Bartłomieja w Szobiszowicach, lecz w niezadługim czasie mają otrzymać własnego duszpasterza. Duszpasterzem ma zostać ks. kapłan Beigel z Mikulczyc.

Nagły zgon.

Król. Huta. W składzie Jana Kopki przy ul. Mieleckiego w Król. Hucie zmarł nagle podczas maglowania 65-letni Wilhelm Mierzwa. Przywołany lekarz stwierdził śmierć na udar serca.

Napad rabunkowy.

Król. Huta. Jednej z ostatnich nocy napadło dwóch podejrzanych osobników na powracających do domu J. Gierka i Władysława Achteleika. Ten ostatni zdołał zbiec, Gierek zaś został dotkliwie pobity. W czasie bijatyki wypadł G. portfel na ziemię, czego bandyci nie spoprzegli. Sądząc, że G. nie posiada przy sobie żadnej gotówki, zbiegli.

Z Świętochłowickiego

Sezon letni w Kasynie Polskim.

Świętochłowice. Z uwagi na zbliżający się sezon letni Kasyno Polskie w Świętochłowicach zamyka z dniem 13. maja 1931 roku swoją działalność odczytowa aż do środy, dnia 7 października 1931 r. W międzyczasie odbędą się tylko zebrania towarzyskie bez odczytów i innych imprez.

Zebranie koła Z. O. K. Z.

Łagiewniki w Świętochłowickim. Dnia 5 maja br. odbyło się miesięczne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. Zebranie zajął p. prezes Stempel oraz udzielił głosu p. mgr. Gajkiewiczowi, który wygłosił referat: „Potrzeby gospodarcze Śląska a zadania Związku Obrony Kresów Zachodnich”. Po

Sąd ławniczy w Bytomiu rozpatrywał sprawę przeciwko byłemu naczelnikowi gminy Świnowice, gospodarzowi Emanuelowi Johnowi oraz jego żonie Marji, oskarżonym o sprzeniewierzenie pieniędzy gminnych i fałszowanie dokumentów. John od 10 lat sprawował urząd naczelnika gminy i fałszował kwity bezrobotnych na wsparcie, w czym pomagała mu żona. Sąd zasądził małżonków J. każdego na 6 miesięcy więzienia.

Z Strzeleckiego.

Administracja wapienników Haugwitz w Gorzdzu ograniczyła produkcję wapna wskutek braku zbytu, co było przyczyną, że w ubiegłym tygodniu wydano z pracy 20 robotników a nadto wypowiedziano pracę dalszym 20 robotnikom.

W ubiegły poniedziałek wieś Kadłub została nawiedzona klęską pożarową. Ogień zniszczył 8 posiadłości, mianowicie: Piątkę, Długosza, Ciopelkę, Winklera, Szopy, Sarkę i Płochę oraz jeden dom hrabiego Strachwitza. Oprócz domów padło pastwa pożaru 5 stodół, krowa, kilka kóz i drób. Ogień wybuchł w chacie krytej słomą i nie trwało długo, a cały budynek był objęty płomieniami. Nieszczęście chciało, że od zachodu dał silny wiatr, który rozniósł iskry po sąsiedzkich zabudowaniach. Nie trwało więc długo, a rząd budynków był objęty pożarem. Ponieważ prawie wszystkie domy były kryte słomą, akcja ratownicza była bardzo utrudniona. Pogorzalcami są przeważnie chałupnicy. — Przyczyny powstania ognia dotychczas nie stwierdzono.

Z Opolskiego.

W ubiegłym tygodniu zaszedł w Krapkowicach nowy wypadek pożaru. Paliło się w stajni pewnego kupca. Mieszkańcy zdołali pożar stłumić. Jesienią ubiegłego roku wybuchł w tej samej posiadłości pożar, który został także na czas stłumiony.

Arcybiskup wrocławski, ks. kardynał dr. Bertram, przybywa do Opola w dniu 17 maja i bawić będzie do 25. Dnia 17 maja ks. kardynał odprawi nabożeństwo pontyfikalne rano o godz. 8.15 w kościele farnym św. Krzyża. W następny poniedziałek udzielić będzie Sakramentu Bierzmowania w kościele św. Piotra i Pawła, zaś we wtorek w Bolku. Do Opola przybywa również ks. biskup - sufragani Wojciech, który bierzmować będzie w Raszowie, Kotorzu i Szczedrzyku.

której zebrani postanowili prowadzić bojkot niemieckich kupców i rzemieślników na terenie miejscowości oraz niemieckich towarzystw.

Były sekretarz sądu sprzeniewierzył 100 000 zł.

Ruda w Świętochłowickim. Prokurator państwa w Katowicach prowadzi dochodzenia w sprawie wielkiego sprzeniewierzenia, jakie popełnione zostało w Rudzie przez byłego sekretarza tutejszego sądu powiatowego Stanisława Płoskonias. Płoskoń w ciągu kilku lat sprzeniewierzył około 100 tysięcy złotych.

Z Rybnickiego

Najeżenie samochodem.

Obszary w Rybnickim. Na drodze pomiędzy Obszarami a Radlinem najeżony został przez auto ciężarowe 7-letni Stefan Gołaś z kopalni Ema. Gołaś został pchnięty błotnikiem i doznał poważnego okaleczenia głowy.

Z Tarnogóskiego

Ważne dla gmin powiatu tarnogóskiego Tarnowskie Góry. Komisaryczny wydział powiatowy ustalił na rok bieżący klucz rozdzielnicy jednej trzeciej części dodatku komunalnego do podatku od spożycia, użycia, względnie produkcji, należących się gminom wiejskim powiatu z kwot, przypadających powiatowemu związkowi komunalnemu jak następuje: Bobrowniki 5.9, Boruszowiec 2.4, Brwnica 1.7, Jędrzynek 3.4, Ko-

ska 0.7, Nakło 9.0, Opatowice 2.5, Orzech 4.4, Piaseczna 8.0, Piekary Rudne 5.2, Pniowiec 3.4, Repty Stare 2.5, Repty Nowe 5.0, Rybna 5.2, Sowice 3.6, Sucha Góra 5.9, Swierkianiec 9.7, Tarnowice Stare 3.9, Truszczyce 0.7, Żyglin 2.1, Żyglinek 1.7 proc.

Z Cieszyńskiego

Nowy komisarz kas chorych.

Bielsko. Minister pracy i opieki społecznej zamianował dotychczasowego komisarza kasy chorych w Bielsku, Henryka Firuta, okręgowym komisarzem połączonych kas chorych w Bielsku i Cieszynie.

Bierzmowanie na Śląsku Cieszyńskim.

Cieszyn. W ostatnim tygodniu maja i na początku czerwca br. J. E. ks. biskup Adamski dokończy wizytację dekanatów cieszyńsko-śląskich, rozpoczętą przed rokiem przez śp. ks. biskupa Lisieckiego, przyczem udzieli Sakramentu Bierzmowania. Wizytowane zostaną dekanaty cieszyński, skoczowski i strumiński.

Z dalszych stron.

Uroczysty obchód rocznicy 3-cio majowej na Łotwie.

Dyneburg. Z inicjatywy konsulatu R. P. w Dyneburgu odbyło się w dniu święta narodowego 3 Maja uroczyste nabożeństwo w kościele św. Piotra, w którym wzięli udział przedstawiciele garnizonu dyneburskiego, miasta, samorządów oraz kolonii polskiej. Po południu konsul Rzeczypospolitej Polskiej oraz p. Babińska wydali przyjęcie, na którym byli obecni przedstawiciele władz miejscowych i wojskowych, członkowie korpusu dyplomatycznego oraz wycieczka harcerzy-studentów z Wilna. Wieczorem odbyła się uroczysta akademja w teatrze kolejowym. Przemawiał poseł na sejm łotewski Jarosław Wilpiszewski, konsul R. P. w Dyneburgu Babiński, burmistrz m. Dyneburga J. Wołont i prezes Towarzystwa Łotewsko-Polskiego Zbliżenia p. F. Anze. Po akademji Teatr Polski na Łotwie odegrał „Śluby panieńskie” Fredry. Na akademji obecnych było zgórą 2.000 osób.

Nieudata jazda na gapę.

Tallin. Na statku estońskim „Newrak”, który przybył tu z Gdyni, wykryto już po wyruszeniu z portu gdyńskiego 3-ch Polaków Józefa Antonia, Władysława Olszewskiego i Mściława Grzybowski. Wszyscy trzej mieli zamiar udać się do Francji, gdzie zamierzali poszukiwać pracy a sądząc, że „Newrak” jest statkiem francuskim, schowali się w magazynie towarowym tegoż okrętu. Ślepych pasażerów odesłano do Polski na „Chorzowie”.

Zamach na profesora.

Berlin. W niedzielę w nocy dokonano zamachu na prof. Güntera, powołanego w swoim czasie przez hitlerowskiego ministra spraw wewnętrznych Fricka na katedrę antropologii w Jannes. Sprawca napadu dał do idącego profesora szereg strzałów rewolwerowych. W pobliżu miejsca wypadku znaleziono porzucony rewolwer. Za wykrycie sprawcy zamachu, policja wyznaczyła nagrodę.

Uznanie dla polskiego górnika w Belgii.

Bruksela w Belgii. Losem cudownie ocalonego górnika Polaka w katastrofie kopalnianej w Belgii, zaopiekowały się nasze placówki w Brukseli. Danbuk otrzymał szereg gratulacji i odznaczenie belgijskie. Poseł Jackowski przedstawił go pozatem do odznaczenia dwóch bohaterów sztygarów, którzy z narażeniem życia informowali uwieczonych o postępowaniu akcji ratunkowej.

Dwa tysiące ton prochu wyleciało w powietrze.

Nictheroby w Brazylii. W tych dniach miała tu miejsce straszna katastrofa. Oto wyleciał w powietrze wojskowy magazyn prochu strzelniczego w ilości 2 tysiące ton. Katastrofa przybrała rozmiary klęski żywiołowej. Szczątki zwłok ofiar zostały rozrzucone dookoła miejsca katastrofy w promieniu 1 kilometra. Rozpoznanie trupów jest prawie niemożliwe. Liczba zabitych ma prze-

Konferencja starszych brackich w Katowicach.

W niedzielę, dnia 10 maja br. odbyła się konferencja starszych Spółki Brackiej w Katowicach na sali Strzechy Górniczej.

Konferencję zaszczycili swą obecnością pp. radca górniczy i kom. Sp. Brackiej dr. Benisz, dyr. Spółki Brackiej dr. Potyka, insp. Spółki Brackiej pp. Jonda i Liberski.

Po wstępnej formalności zabrał głos p. dr. Benisz, który dał zebranym starszym brackim wyjaśnienie co do funduszu wolnych kuksów. Podkreślał p. dr. Benisz, że fundusz wolnych kuksów składa się tylko z kwot wpłacanych przez przemysłowców z zysków kopalni i obecny kryzys wpłynął na znaczne zmniejszenie kwot, które rok rocznie są asygnowane do dyspozycji Wydziału Oświecenia Publicznego, dla udzielenia dzieciom górników bezpłatnie książek, zeszytów itd. oraz na roboty ręczne. — Fundusz wolnych kuksów, nie ma żadnych rezerw i dawniejsze rezerwy, które dochodziły do 12 milj. marek pozostały w Niemczech, z czego Polsce nie zostało nic przekazane.

Następnie zabiera głos p. dyr. Potyka, przedstawiając obecne gospodarstwo Sp. Brackiej. Podczas gdy rok 1929 zamknięto nadwyżką w kasie chorych i w kasie pensyjnej w wysokości 5-ciu milj. to rok 1930 miał tylko 2 milj. nadwyżki. O ile zaś sytuacja w dalszym ciągu będzie taka jak to wykazują pierwsze 5 miesięcy, to rok ten zakończy się deficytem około 1½ milj. złotych. Liczba członków kasy chorych spadła z 110 000 na 90 000, zaś w kasie pensyjnej z 92 000 na 78 000, natomiast liczba inwalidów, wdów i sierot podniosła się z 48 000 na 53 000. Jeżeli w tym stosunku dalej będzie postępowanie zmniejszenie się członków i zwiększenie liczby inwalidów, to niezaługo będzie liczba inwalidów tak wysoka jak liczba płacących członków. P. dr. Potyka wskazuje, że tylko są 3 możliwości dla utrzymania równowagi budżetu Sp. Brackiej i to: albo podwyższenie składek lub obniżka pensji inwalidzkiej, albo też zmniejszenie dwutorowości ubezpieczenia i przekazania Sp. Brackiej agend ubezpieczenia na inwalidztwo. Ponieważ pierwsze 2 środki jak podwyższenie składek przy obecnym kryzysie i niskich zarobkach robotników jest niemożliwe, jakoteż i obniżka pensji inwalidzkiej przy obecnych pensjach inwalidzkich, stojących daleko poniżej egzystencji, — można uważać jako środki ostateczne. W pierwszym rzędzie należy poczynić wszelkie starania, ażeby nareszcie agend ubezpieczenia na inwalidztwo przekazać Sp. Brackiej i to już z tych powodów, żeby usunąć dwutorowość ubezpieczenia, zaś z drugiej strony, żeby składek, które opłaca górnik, stanowiące 25% składek członków Zakładu Ubezpieczenia na inwalidztwo w Król. Hucie, płacących 60% wszystkich wpływów i pobierających zaś 30% tytułem rent inwalidzkiej wpłynęły do Sp. Brackiej.

Następnie dr. Potyka przedstawił zebranym starszym brackim stan układów pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie unormowania stosunków pomiędzy ubezpieczeniami polskimi i niemieckimi. Umowa ta dla Sp. Brackiej jest bardzo ważna, albowiem ma ona uregulować uprawnienia członków Sp. Brackiej ubezpieczeń niemieckich, oraz sprawę opłaty uznaniówek. Chociaż w niektórych ważnych punktach już przyszło do uzgodnienia, jednakże ostatecznie sprawa załatwiona nie została.

W dyskusji zabierał kilka razy głos członek głównego zarządu Zw. górników p. Kot oraz starsi bracy.

Z łona starszych brackich wyrażano oburzenie, na napaści, jakie jakiś p. dr. K. zamieszcza w „Wolnem Słowie“ przeciwko gospodarce Sp. Brackiej oraz jej kierownictwu. Konferencja uchwaliła wysłać do gazet śląskich następującą rezolucję:

Rezolucja:

„Konferencja starszych brackich jako reprezentantów ubezpieczonych w Sp. Brackich na konferencji w dniu 10 maja rb. w Katowicach, stwierdziła co następuje: „Zasopismo „Wolne Słowo“, znane z swoich tendencyjnych poniżających godność i cześć ludzką występow, zajmowało się w kilku ostatnich numerach gospodarką Sp. Brackiej w Tarn. Górach

SPORT

Mistrzostwa Ligi.

Znowu cztery pary rywalów ligowych stanie w najbliższe święto do walki, tym jednak razem po niedzielnych „wakacjach“, w których te zespoły ligowe były zmuszone walczyć w ramach dnia P. Z. P. N.

Na pierwszy ogień pójdzie — interesujący świat piłkarski Śląska — mecz Ruchu W. Hajduki z stołeczną Warszawianką w Warszawie, którego wynik — wskutek świetnej formy Ruchu — czego świeżym dowodem jest wysoko-cyfirowe zwycięstwo nad reprezentacją Zagłębia Dąbrowskiego — nie może budzić żadnych wątpliwości. Obrona Ruchu zbyt wiele razy udowodniła swe kwalifikacje, aby można sądzić, że słaby atak Warszawianki zdoła się przełamać.

Do spotkania tego Ruch wyjedzie w następującym składzie: Mazur (Pinkawa), Kusz, Kaźe, Sobota (Zorzycki), Gąsior, Badura, Włodarz, Urban, Buchwald, Peterek, Kałuża (Dziwisz).

Jeżeli wogóle można mówić o t. zw. faworytach ligowych, to obok Ruchu będzie nim tym razem Warta, która we Lwowie zmierzy się z Czarnym. Statystyka lat 28, 29 oraz 30 przemawia za Wartą. Czarni tylko w roku 1927 byli groźną drużyną dla Warty.

Trzecie spotkanie dnia zostanie rozegrane w Krakowie między Garbarnią a Legią warszawską.

Czwarte i ostatnie spotkanie dnia będzie miało miejsce w Łodzi między L. K. S-em a Pogonią lwowską.

Mistrzostwo Ligi Śląskiej.

Kalendarzyk Ligi Śląskiej przewiduje w nadchodzący czwartek tylko dwa spotkania mistrzowskie a to:

w Katowicach: 1. F. C. wstępuje w szranki z drużyną Policijną.

w Król. Hucie na boisku A. K. S-u zmierzą swe siły Amatorski K. S. z Śląskiem z Świętochłowic.

Inne mecze piłkarskie jak klasy „A“ zostaną rozegrane w nadchodzącą niedzielę, podczas gdy mecze mistrzowskie jak „B“ Ligi i klasy „B“ zostaną rozegrane dopiero w dniu 31 maja b. r.

Sokół II Katowice zwycięża R. K. S. Legia w Krakowie 18:3.

Kraków, 12. V. 31.

W niedzielę, dnia 10 maja br. wyjechała drużyna zapaśnicza Sokola II Katowice do Krakowa na zaproszenie R. K. S. Legia, celem stoczenia walk przyłaciejskich w zapasach. Zawody odbyły się w hali sportowej Okr. Ośrodka Wych. Fizycznego przy ul. Zwierzynieckiej o godz. 8-ej wieczorem. Skład drużyn był następujący:

Sokół II Katowice: Waga kogucia: Fojt Antoni, piórkowa: Drosdz Jan, lekka: Ruda Paweł, Gardarski Jan, półśrednia: Gonsior Wilhelm, średnia: Grychtoł S., półciężka: Gałuszka Jan.

R. K. S. Legia Kraków: Waga kogucia: Cichacz, piórkowa: Bajak, lekka: Kysiek i Barański, półśrednia: Gross, średnia: Krawczyk, półciężka: Rausznik.

W walkach Fojt przegrywa przez zduszenie mostu do Cichacza w przeciągu 7½ minuty. — Drosdz wygrał z Bajakiem w 4 minucie przez chwyt za głowę, jednakowoż walka była technicznie piękna. Najszybsze zwycięstwo odniósł

oraz jej kierownikami a mian. p. dr. Potyka, p. Bacikiem i innymi.

Nie mamy powodu bronić czci i honoru zacepionych kierowników w ohydny sposób Sp. Brackiej, gdyż o ile będzie zachodziła potrzeba, to oni się sami będą mogli bronić i wogóle nie chcemy polemizować z treścią paszkwilów, gdyż o ile nam jako reprezentantom Sp. Brackiej jest wiadomo, zawarte w tych artykułach zarzuty, są tendencyjnie złośliwe i bezpodstawne, wynikające jedynie z chorobliwej manji pewnych jednostek, uważających się za „wielkich ludzi“ i zdających do opanowania władzy Sp. Brackiej. Jako jedyni reprezentanci ubezpieczonych w Spółce Brackiej, mamy to przekonanie, że tak zarząd jak i administracja Sp. Brackiej kierują przy wszelkich swoich przedsięwzięciach w całej świadomości swojej odpowiedzialności, li tylko względami rzeczowymi, wykonując właśnie w obecnym tak ciężkim kryzysie swoje obowiązki ku zadowoleniu olbrzymiej większości bezpo-

Kolejowy K. S. — Reichsbahn S. V. Gliwice.

Wolna od rozgrywek piłkarskich drużyna Kolejowego P. W. sprowadziła sobie na święto Wniebowstąpienia, ligową drużynę Śląska Opołskiego Reichsbahn S. V. Gliwice. Spotkanie to zostanie rozegrane w Katowicach na boisku Kolejowego.

Wyniki wczorajszych walk w „Cyrku Sportowym“.

Jak wielką popularnością cieszy się w Katowicach mistrz świata Polak — Teodor Sztekker dowodzi fakt, że wczoraj „Cyrk Sportowy“ przepełniony był do ostatniego miejsca. Wielką owację zgromadziła publiczność mistrzowi przy prezentacji zapaśników, do której Sztekker wystąpił w pięknym amarantowym kostiumie z białym orłem na piersiach.

Uwaga publiczności skupiona była na walce Sztekkera z Kleyem, która stała na wysokim poziomie i dostarczyła wiele emocji. Pod ciężarem publiczności, która z zapartem oddechem śledziła walkę, łamały się ławki. Walka ta w pierwszym spotkaniu nie dała wyniku. Obaj zapaśnicy wykazywali jednak piękny styl walki oraz doskonałą formę, zwłaszcza Sztekker, który był stale stroną atakującą.

Podkreślić należy przykładowe zachowanie się publiczności polskiej, która nie pozwoliła się sprowokować przez mniejszość skandalicznie się zachowującą wobec Sztekkera. Obiektywizmowi i spokojowi polskiej publiczności zawdzięczać należy, że nie doszło do awantur, o co nie trudno było w tak podnieconej atmosferze.

Inne walki dały wyniki następujące: Wajnura (Mandzurja) walczył bez rezultatu z Suda-kowem (Rosja). Olbrzym rosyjski Poddubow zdławił swym potężnym nelsonem w 3 minutach Turka Sulmanna. Wicemistrz świata Martynow — człowiek ze stali — (Bułgaria) rąbnął łódzianina Górskiego w 5 minucie i o mało go nie połamał. Wreszcie Szczerbiński w 25 minucie zwyciężył po nader ciekawej i zacieklej walce Argentyńczyka Fehringera. Jest to dla młodego Polaka sukces niebywały, świadczący o klasie tej wschodzącej gwiazdy polskiej atletyki.

Ruda, który przeciwnika położył w 2½ min. przez rzut biodrowy na obłe łopatki.

Gardowski zwyciężył przez klucz amerykański półnelsonem w przeciągu 17½ min., chociaż Barański był fizycznie silniejszy. Gross jest jednym z czołowych zawodników polskich w wadze lekkiej, lecz przegrywa z Gonsiorem w bardzo pięknej walce w przeciągu 18 min. przez odchwyt suplesu. W wadze średniej zwyciężył Grychtoł Krawczyka w 14 min. przez podwójny nelson. Sensacyjna i imponująca walka odbyła się pomiędzy kilkakrotnym mistrzem Gałuszką i Rausznikiem. Walka zakończyła się w przeciągu 16 min. przez suples. Rausznik jest Węgrem i zdobył w 1926 r. w Stockholmie na zawodach o mistrzostwo Europy drugie miejsce w wadze średniej, obecnie mieszka w Krakowie i trenuje zapaśników Legii w Krakowie. Arbitrem był p. Gawlikowski z KS. Wisła, który sędziował bez zarzutu. Jako punktowi fungowali: p. Tylko Kraków i p. Hain Sokół II Katowice. Ogólna punktacja jest 18 na 3 punkty dla drużyny Sokół II Katowice.

Z całej Polski.

Zasądzenie dr. Budzyńskiej-Tylickiej.

Warszawa. W poniedziałek wieczorem sąd okręgowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie dr. Budzyńskiej-Tylickiej, oskarżonej o organizowanie manifestacji w dniu 14 września ub. roku. Oskarżoną sąd skazał na 1 rok więzienia.

Groźny bandyta pod kluczem.

Lwów. Do tut. więzienia śledczego odstawiony został z Niemiec Nuchem Schulmann, pochodzący z Łodzi, członek szajki bandytów, która w ub. roku dokonała szeregu napadów oraz morderstw rabunkowych. Wszyscy członkowie bandy za wyjątkiem dwóch, którzy popełnili samobójstwo w więzieniu, staną w czasie najbliższym przed sądem.

Morderstwo rabunkowe pod Koninem.

Łódź. W niedzielę wieczorem patrol policyjny, kontrolując tor kolejowy na odcinku w pobliżu Konina znalazł pod wsią Adamów gminy Kalina zwłoki mężczyzny lat około 40. Zaalarmowane władze Konina i Kalisza zdołały ustalić nazwisko zabitego i powód śmierci. Jest nim niejaki Antoni Ostrowski, kupiec z Poznania. Jak wykazało śledztwo pierwszostkowe, padł on ofiarą morderstwa rabunkowego. Znalezione rany na głowie świadczą, że został on najpierw zabity w pociągu, następnie zaś wyrzucony na tor kolejowy. Ostrowski jechał z Warszawy do Poznania. Zwłoki jego przewieziono do kostnicy w Koninie.

Dziesięciolecie Związku korporacji akademickich.

Poznań. W ub. niedzielę Związek korporacji akademickich w Poznaniu święcił 10-lecie swego istnienia. Z tej okazji odbyło się rano nabożeństwo w kościele farnym a następnie akademja w auli uniwersytetu, po południu zaś zakończenie turnieju szermierczego.

Katastrofa lotnicza.

Wilno. W pobliżu folwarku Karczówka gminy Rudomińskiej spadł w lesie samolot wojskowy kierowany przez porucznika Kuźmińskiego z obserwatorami Jastrzębskim. Samolot uległ zdruzgotaniu, lotnicy jednak wyszli bez szwanku. Katastrofa nastąpiła wskutek defektu silnika.

Głuchota przyczyną samobójstwa.

Wilno. 25-letnia Eugenja Michałowska, mieszkanka Nieświeża straciła słuch co spowodowało, że targnęła się ona na życie. Pewnego dnia, gdy w mieszkaniu nikogo nie było, Michałowska oblała ubranie naftą, którą następnie podpaliła, ułożony się poprzednio do łóżka. Powstały pożar zauważono i samobójczyrę wydobyto z płomieni. Z powodu utraty słuchu Michałowska wpadła w chorobę nerwową i właśnie pod wpływem przedenerwowania targnęła się na życie.

Spór o 30 gr zakończony śmiercią.

Wilno. Z Słonimia donoszą, że w czasie zabawy u niejakiego Adama Grylaka w miejscowości Krasnystaw w pow. słonimskim, na tle sporu o 30 groszy zabity został bagnetem Grylak Franciszek, ciężko ranny 12 ciosami bagnetu Stanisław Grylak i niejaki Kruk. Ranny jest oprócz tego niejaki Bielski Józef. Sprawców bijatyki aresztowano.

Przeciwko prowokacjom hakatystów gdańskich.

Łuck. Z inicjatywy wołyńskiego okręgu Legionu Młodych odbyło się w niedzielę 10 bm w Łucku przy współudziale 23 organizacji społecznych i zawodowych olbrzymie zebranie protestacyjne przeciwko prowokacjom hakatystów gdańskich. Pomimo niepogody zebrali się 2-tysięczny tłum, który po wysłuchaniu szeregu przemówień, przedstawicieli poszczególnych narodowości Wołynia ruszył pochodem przed województwo, gdzie wręczył wicewojewodzie Sleszyńskiemu uchwaloną rezolucję z prośbą o przesłanie jej rządowi. W pochodzie niesiono liczne transparenty z hasłami skierowanymi przeciwko szykanowaniom gdańskim. Zebrani wznosili entuzjastyczne okrzyki na cześć Rzplitej Polskiej, marszałka Piłsudskiego oraz rządu. Po przemówieniach orkiestra odegrała hymn narodowy. Pierwsza Brygadę oraz Rotę.

Program radiowy.

Czwartek 14 maja 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.15 Nabożeństwo pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny w Wielkich Piekarach. 11.58 Sygnał czasu z obserwatorium astronomicznego w Warszawie, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny. 12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. 14.00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Na Wniebowstąpienie Pańskie”. 14.20 Muzyka. 14.30 „Walka z chrobaczkiem majow.”. 14.50 Muzyka. 15.00 Odczyt rolniczy p. t. „Opasy bekonowe”. 15.20 Muzyka. 15.40 Program dla dzieci i młodzieży. 15.55 Dialog p. t. „Zrealizowane fantazje Jules Verne’a”. 16.10 „Pierwsze kroki fotografa amatora”. 16.30 Intermezzo muzyczne. 16.40 „Polskie wzdrawiska górskie od Cieszyna do Truskawca”. 16.55 Intermezzo muzyczne. 17.15 „Przyczyny zgody i niezgody między ludźmi”. 17.40 Koncert solistów. 18.30 Recital śpiewaczy Mary Didur. 19.00 Rozmaitości. 19.15 Feljton. 19.30 Słuchowisko „Dzień bez kłamstwa”. 20.15 „Najpiękniejsza z kobiet” — operetka Waltera Bromme. 22.15 Feljton p. t. „Od grobu Agamemnona do Akropolu”. 22.50 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Piątek 15 maja 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.15 Komunikaty gospodarcze. 14.35 Koncert z płyt gramofonowych. 15.30 Odczyt dla maturzystów p. t. „Nauka o Polsce współczesnej”. 15.50 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie. 16.30 „Podróż karawaną przez Środkową Azję” — Ciozia Hela. 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 „Arnold Benett — mistrz realizmu w powieści angielskiej”. 17.45 Muzyka lekka. 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. 19.00 Rozmaitości. 19.15 „Biologiczne paradoksy”. 19.40 Prasowy dziennik radiowy. Po dzienniku komunikaty sportowe. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. Po koncercie komunikat meteorologiczny z Warszawy oraz nadprogram. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Sobota, 16 maja 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.15 Komunikaty gospodarcze. 14.35 Odczyt dla maturzystów p. t. „Nauka o Polsce współczesnej”. 14.50 Przegląd wydawnictw periodycznych. 15.35 Wiadomości wojskowe dla wszystkich. 15.50 „Bajka rzeczywistości”. 16.10 Skrzynka pocztowa rozgłoszona katowickiej dla dzieci. 16.40 Odczyt p. t. „Wartość lecznicza polskiego wybrzeża morskiego”. 17.00 Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Jedziemy do Chin”. 18.00 Nabożeństwo majowe z Wilna. 19.00 Rozmaitości. 19.15 „Lampa neonowa, jej budowa i zastosowanie w reklamie świetlnej”. 19.40 Prasowy dziennik radiowy. 19.55 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 20.00 Feljton p. t. „Na przeszkodzie”. 20.15 Skrzynka pocztowa radiotechniczna. 20.30 Transmisja koncertu z Warszawy. 21.30 Transkrypcje na waltornię i fortepian. 22.00 „Na widnokręgu”. 22.15 Koncert Chopinowski. 22.50 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie. w dniu 12 maja 1931 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt sterlingów angielskich 43,30 zł. 100 franków francuskich 34,82 zł. 100 szylingów austriackich 135,27 zł. 100 koron czeskich 26,38 zł. 100 lir włoskich 46,62 zł. 100 franków szwajcarskich 171,57 zł. 100 guilderów holenderskich 357,83 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie. w dniu 12 maja 1931 r.

Zyto 26,50—25,00. Pszenica 33,00—34,00. Owies jednolity 28,00—29,00. Owies zbierany 27,00 do 28,00. Mąka żytnia 42,00—44,00. Mąka pszenna wyborowa 55,00—60,00. Mąka pszenna luksusowa 60,00—70,00. Otręby żytnie 21,00—22,00. Otręby pszenne średnie 22,00—23,00. Otręby pszenne grube 23,00—24,00. Makuchy lne 31,00—32,00. Łubin niebieski 24,00—25,00. Obroty bardzo małe. Usposobienie wstrzymane.

Giełda zbożowa w Poznaniu. w dniu 12 maja 1931 r.

Zyto 26,75. Pszenica 30,00—30,50. Jęczmień przemiałowy 27,00—28,00. Owiec pastwiny 29,00—30,00. Mąka żytnia 65% 47,50—50,50. Otręby żytnie 21,00—22,00. Otręby pszenne 21,00 do 22,00. Otręby pszenne (grube) 22,50—23,50. Gorcezyca 42,00—47,00. Wyka latowa 45,00 do

nał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.15 Komunikaty gospodarcze. 14.35 Odczyt dla maturzystów p. t. „Nauka o Polsce współczesnej”. 14.50 Przegląd wydawnictw periodycznych. 15.35 Wiadomości wojskowe dla wszystkich. 15.50 „Bajka rzeczywistości”. 16.10 Skrzynka pocztowa rozgłoszona katowickiej dla dzieci. 16.40 Odczyt p. t. „Wartość lecznicza polskiego wybrzeża morskiego”. 17.00 Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Jedziemy do Chin”. 18.00 Nabożeństwo majowe z Wilna. 19.00 Rozmaitości. 19.15 „Lampa neonowa, jej budowa i zastosowanie w reklamie świetlnej”. 19.40 Prasowy dziennik radiowy. 19.55 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 20.00 Feljton p. t. „Na przeszkodzie”. 20.15 Skrzynka pocztowa radiotechniczna. 20.30 Transmisja koncertu z Warszawy. 21.30 Transkrypcje na waltornię i fortepian. 22.00 „Na widnokręgu”. 22.15 Koncert Chopinowski. 22.50 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

47,00. Poliszka 47,00—50,00. Groch polny 30,00 do 31,00. Groch Wiktoria 36,00—40,00. Łubin niebieski 26,00—28,00. Łubin żółty 34,00—38,00. Tatarka 38,00—40,00. Ziemiaki jadalne 6,50 do 7,00. Ogólne usposobienie słabe.

Ceny za produkty rolne

z dnia 12. maja br.

podane przez „Raiffeisen” hurtownia towarów w Katowicach, ul. Gliwicka nr. 3.

Za 100 kg: żyto krajowe 28,00—29,00 zł, żyto na wywóz 35,00—36,00 zł, pszenica krajowa 34,00—35,00 zł, pszenica na wywóz 52,00—53,00 zł, jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 30,00—36,00 zł, owies krajowy pastwiny 34,00 do 35,00, owies na wywóz 34,00—35,00 zł.

Pasze treściwe za 100 kg loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych):
makuch słonecznikowy 48% 26,00—27,00 zł, makuch słonecznikowy 46% 25,00—26,00 zł, makuch lniany 34,00—35,00 zł, makuch rzepakowy 25,00—26,00 zł, otręby żytnie 22,00—23,00 zł, otręby pszenne zwykłe 22,00—23,00 zł, otręby pszenne średniogrube 22,50—23,50 zł, słoma prasowana żytnia 7,00 zł, słoma prasowa pszena 7,00 zł, słoma prasowa owsiana 7,00 zł, siano łukowe luzem lub prasowane 17,00—18,00 zł. — Usposobienie spokojne.

Sprawy gospodarcze.

Syndykat hut żelaznych.

Onegdaj w siedzibie Związku hut żelaznych w Warszawie odbyło się zebranie walne syndykatu hut żelaznych. Przewodził obradom wiceprezes syndykatu inż. Maciej Rogowski. Po omówieniu bilansu za r. z. i budżetu na r. b., dokonano wyboru władz na r. b. Wybrani zostali ponownie pp.: Józef Kiedroń (prezes), Maciej Rogowski i Fryderyk Gieszyński (wiceprezesi). — Prawdopodobnie w czerwcu rozpoczyna się obrady przedstawicieli hut żelaznych w sprawie przedłużenia istnienia syndykatu na nowe 5-lecie.

Sprawy towarzysów.

Kalendarzyk zebrań Z. O. K. Z.

Pszczyna: dnia 14 maja br. w sali Domu Ludowego o godz. 16 po południu walny zjazd delegatów kół miejscowych powiatu pszczyńskiego.

Katowice: dnia 14 maja br. w auli gimnazjum państwowego przy ul. Mickiewicza o godz. 10.30 przed południem walny zjazd delegatów kół miejscowych powiatu katowickiego.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Dziś w środę „Występ Moskiewskiego Teatru artystycznego” (Stanisławskiego) w „Rewizorze” Gogola. Głównym kierownikiem artystycznym jest znakomity aktor p. Pawłow, reżyserem sztuki są pp.: W. Grecz i J. Rakiłin.

W tym dniu Teatr Polski wyjeżdża do Wieszowej z ślicznym widowiskiem Ligonia „We-sele na G. Śląsku”.

W czwartek, dnia 14. bm. o godz. 15.30 Kościusko pod Racławicami, wieczorem pełna sentymentu - operetka „Krysia Leśniczanka” w premierowej obsadzie.

W piątek, dnia 15. bm. Teatr Polski wyjeżdża do Knurowa z arcykomedią Al. Fredry „Pan Geldhab” i Rybnika z „Krysią Leśniczanką”.

W sobotę, dnia 16. bm. dla szkół o godz. 15.30 „Kościusko pod Racławicami”, wieczorem premiera.

Premiera „Bez posagu ożenić się nie mogę”. Teatr od szeregu dni jest na ukończeniu przygotowania wesołej i zabawnej komedii Stefana Zagona w przekładzie W. Krzemińskiego pt. „Bez posagu ożenić się nie mogę”. Reżyseruje sztukę p. Scibor-Rylski. Obsadę stanowią pp. Grzebska, Brolicki, Puchalski, Jastrzębski, Bielecki, Brandt Galińska, Ryński, Loedl, Skolimowski Szafkiewicz. Rzecz dzieje się wspólnie w Budapeszcie w przeciągu półtora dnia.

REPERTUAR:

Czwartek, dnia 14. bm. „Kościusko pod Racławicami” o godz. 15.30.

Czwartek, dnia 14. bm. „Krysia leśniczanka” o godz. 19.30.

Sobota, dnia 16. bm. „Kościusko pod Racławicami” dla szkół o godz. 15.30.

Sobota, dnia 16. bm. „Bez posagu ożenić się nie mogę” premiera o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Piątek, dnia 15. bm. „Pan Geldhab” w Knurowie o godz. 19.30.

Piątek, dnia 15. bm. „Krysia leśniczanka” w Rybniku o godz. 19.30.

Repertuar teatrów świetlnych.

Kino Apollo: „Kozacy”.

Kino Capitol: „Student ze Sztokholmu”.

Nowa sala: Igraszki, pieniądze i wyspa strażniców.

Kino Rialto: „Kawiaranka”.

Kino Palace: „Pat i Patachon jako strzelcy” (prolongowany).

Kino Union: „Hadzi - Murat”.

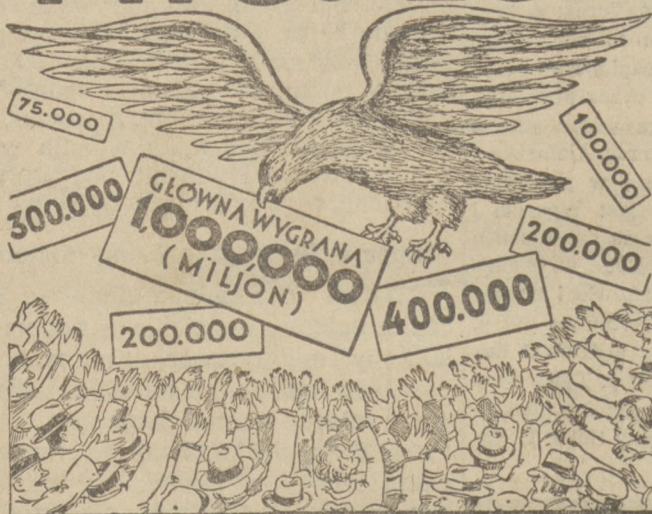
Kino Union Mysłowice: „Pieśń Kozaków Dońskich”.

Kino Heljos Mysłowice: „Trędowata”.

Kino Heljos Szopienice: „Uroda życia”.

Nakładem firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.

TWOJ LOS

ZNAJDUJESIEŃ SZCZESLIWEJ KOLEKTURZE
W. KAFTALISKA
KATOWICE UL. SW. JANA 16

KRÓL HUTA, Wolności 26. BIELSKO, Wzg. 21
TARN. GÓRY, Krakowika 7. GDYNIA, Starowiejska

Ciągnięcie I klasy już dnia 19 i 21 maja r. b. 3364
Wielokrotnie padły już u nas główne wygrane.

Prosimy wyciąć i nadesłać nam pocztą.

Do Najszczęśliwszej kolektury Loterii Państw.
W. Kaftal i Ska Katowice

Niniejszem zamawiam ..... ćwiartek losów po zł 10
..... półówek ..... zł 20
..... całych ..... zł 40

Należność za zamówione losy wpłać na konto
WPanów w PKO nr. 304.761

Imię i nazwisko .....
Dokładny adres .....

15 lat gwarancji
Na raty miesięczne po 20 zł.

Dominik Smaczny
Król. Huta, 3 Maja

Ogłaszajcie się
w nasze gazecie.

Tysiące chorych

na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, nudności, zgagę, niestrawność, brak apetytu, blednięcie, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat Dr. Dietla, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żadajcie bezpłatnej broszury p. uczającej. Adr. Liska - Apteka.

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach

uruchamia w najbliższym czasie w Król. Hucie specjalny kurs języka polskiego dla rzemieślników. Wszelkich informacji udziela i przyjmuje zapisy Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach przy ul. Słowackiego 19, III. p. codziennie w godzinach urzędowych od 9-13 i od 16-18, w soboty od 9-13.

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach

ma zamiar w niedalekiej przyszłości uruchomić w Katowicach kurs tkactwa artystycznego (dywanów). Kurs trwałby 4 tygodnie przy codziennej nauce po 3 godziny. Opłata za kurs wynosi zł. 30,— Zgłoszenia na powyższy kurs przyjmuje Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach, przy ul. Słowackiego 19, III. p. w godzinach urzędowych od 9-13 i od 16-18, w soboty od 9-13.

Dom murowany

w dobrym stanie o dwu pomieszczeniach, z chlewem i ogrodem warzywnym w miejscowości koło Rybnika (stacja kolejowa i kościół w Rybniku) jest z wolnej ręki natychmiast na sprzedaż. Zgłoszenia pod F. G. 1888 do „Katolika Polskiego” w Katowicach.

Lokując pieniądze prywatnie,

narażasz się na stratę pieniędzy i przyjaciół:

Składaj każdy zbytni pieniądź

do Banku Ludowego
Spółdz. z odpow. nieogr.

Tarnowskie Góry

Rynek 15 I piętro

który płaci najwyższe procenty bo aż 10% gwarantuje pewność lokaty i terminowy zwrot oszczędności. Oszczędzający u nas i członkowie nasi mają pierwszeństwo do korzystnych i ulgowych pożyczek.

Niniejszem prosimy wszystkich naszych członków lub klientów, którzy mają w naszym banku w przechowaniu listy hipoteczne na marki lub inne dokumenty hipoteczne w markach, by zgłosili się najpóźniej do

dnia 30 czerwca 1931 r.

po ich odbiór, gdyż począwszy od 1 lipca 1931 r. pobierać będziemy miesięczną opłatę za przechowywanie w wysokości zł 1 od listu hipotecznego lub dokumentu, licząc kosztą aserwacji od czasu spłacenia zobowiązania. 3363

Katowice, dnia 12 maja 1931 r.

Bank Ludowy

Spółdzielnia z nieogr. odpowiedzialnością
w Katowicach, ul. Młyńska 3.

Chorym

ciężko cierpiącym, wycieńczonym i uznanym za nieuleczalnych, poleca się

J. CIŚLAK, Katowice, Młyńska 15.

Pismo „Droga do Zdrowia” wysyłam bezpłatnie. 3125

Do egzaminów

pomoce specjalne z: literatury, matematyki, łaciny, fizyki, chemii, historii, geografii, języków obcych, prawa, pedagogiki, etc. poleca Wydawnictwo „Pomoc Szkolna” Wajnera, Warszawa, Bielańska 5/81. Na żądanie katoliki bezpł. 3339

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy tachowe korespondencyjne im. profesora Sekulowicza, Warszawa, ul. Żorawia Nr. 42. Kursy wycząją listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, ekonomji. Po ukończeniu egzaminu. Żadajcie prospektów. nr. 3338